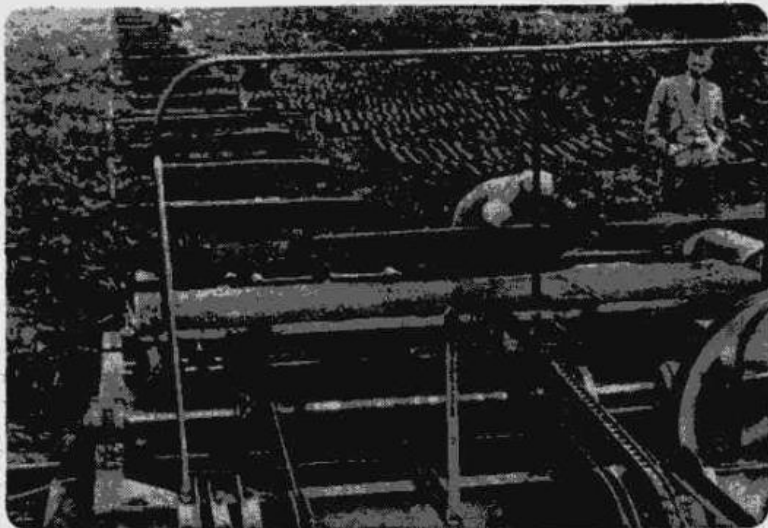

Brūnā zelta laukos

Modernā „Tosmāres” būvētā mašīna pārstrādā un nogādā kūdru uz klājlauka.

Akc. sab. «Kūdras» vadība šīs dienas sarkoja izbraukumu uz kūdras fabrikām. Vispirma ceļš aizveda uz Slokas kūdras fabriku. Labi iekārtotā darbnīcā jau šoruden no lauksaimniekiem pieņems remontā mašīnas un darba rīkus. 800 ha lielajā purvā ražošanas darbi patlaban norit tikai 200 ha. Purva kūdras krājumi pietiks vairāk kā simts gadiem. Patlaban dedzinamo kūdru ražo 7 mašīnām. Darbi ievērojami mehanizēti. Vislabākā darba ražību uzrāda akc. sab. «Tosmarē» būvētās mašīnas. «Ja vēl novērsīs dažus sīkumus,» sacīja dir. J. Mežaraups, «tad iegūsim ideālu simtprocentīgu elevatora tipa mašīnu.» Slokas purva kūdras slāņos ārkārtīgi daudz celmu. Var vērot, ka sirmā senatnē te bijis milzīgs mūža mežs. Tagad te lielā rošībā ceļ laukā gan šos vecos sakārņus, gan brūno šokolādē līdzīgo kūdru. Norokot kūdras slāni, nenopem to līdz pat smiltij, bet atstāj nelielu kārtiņu, kas vēlāk kopā ar smiltīm sajaucoties izveido tu arāmkārtu. Līdz ar to iegūs jaunas zemes plātības, kas noderēs apmežošanai vai arī tīrumiem. Tā sabiedrība rīkojas visos savos purvos. Slokas purvs Rīgas tuvuma dēļ ir ārkārtīgi labā situācijā, jo gatavās kūdras transporta izdevumi uz Rīgu un citām vietām nav visai lieli. Rudeņos ik dienas ar

dedzinamo kūdru piekrauj ap 18 vagonu. Šogad šie sagatavos 18.000 to kūdras. Izbraukuma turpinājums veda pie Rēzeknes ceļa atrodošās «Kūku» kūdras fabrikas. Te bija uzcelti goda vārti trim lielām sudraba zvaigznēm un uzrakstu — «Sveicam brūnā zelta laukos». Rudenī fabrikā būs darbnīca, kurā 5 apkārtējo pagastu zemkopji varēs nodot remontā savas mašīnas un darba

rīkus. Dedzinamo kūdru ražo 220 ha lielajā Driksnas purvā, kura krājumi pietiks apmēram 60 gadiem. Nodarbinā 6 modernas «Tosmares» mašīnas. Šai sezonā Kūkas purvā sagatavos 20.000 to. No šī krājuma 10.000 to nodos Krustpils cukura fabrikā, bet pārējo dzelzceļiem, vietējām ķieģelniecībām un Krustpils - Jēkabpils patērētājiem. Turpmāk pagarinās darba sezonu, ko panāks tādā kārtā, ka izraks lielu novadgrāvi, kas novadīs pavasaros purva ūdeņus uz Odziņas upi.

Līvānos strādnieki atbraucējiem arī bija uzceluš goda vārtus. Fabrikas pārvaldnieks inž. J. Kriķis nodeva strādnieku sveicienus. Uzcelta plaša fabrikas ēka, kurā ražo pakaišu kūdru. No vairāk kā 1000 ha lielā Pēternieku purva to uz fabriku atgādā diesellokomotīves, velkot piekrautās vagonetes. Viss purvs pārklāts ar vairāk kā 1000 šķūņiem, kuru jumtu kopplatība ir pāri 12 km. Ražo arī dedzinamo kūdru. Sabiedrība pilnā sparā ievadījusi darbus netālu esošā 150 ha lielajā Raganu purvā. Līvānu kūdras fabrikā pakaišu kūdras ražošanai nepieciešamo dzinējspēku iegūst sadedzinot kūdras atkritumus un smeltņi. Pie fabrikas būs arī visplašākā lauksaimniecības mašīnu remonta darbnīca. Fabrikā šogad ražos ap 180.000 saiņu pakaišu kūdras. Akc. sab. «Kūdra» savās 7 fabrikās Slokā, Līvānos, Salaspilī, Kūkās, Plocē, Garozā un Daugavpilī ar katru gadu sagatavo vairāk kūdras. Pakaišu kūdras gada produkcija ir ap 400.000 saiņu, no kuriem līdz 100.000 saiņu eksportē uz Ameriku. Amerikas farmeri par katru pakaišu kūdras saimi samaksā apmēram 3 reizes vairāk nekā mūsu lauksaim-

Brūnā, saulē nodegušie stāvi met kūdras mašīnas elevatorā.

nieki. Dedzinamo kūdru ražo visās 7 fabrikās, kur strādā 23 mašīnas, no kurām 12 ir «Tosmarē» būvētas. Šī sezonā paredz iegūt vairāk kā 60.000 to sausās kūdras. Ar šo kūdras daudzumu ievērojamā mērā mazinās dedzinamās malķas trūkumu, kāds pagājušā ziemā bija izjūtams. Sabiedrība ražo arī izolācijas plātnes, kuras ir ļoti labas būvniecībā. Lauksaimniekiem plātnes, līdzīgi ķieģeļiem, izsniedz par pusēnu.